

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Reformele de dare.

Sibiu, 28 Octomvrie n.

În ședința de Marți, săptămâna trecută, dl ministru-prezident *Wekerle* a prezentat dietei maghiare, întâi budgetul anului viitor, care e cu foarte multe milioane mai umflat decât cel din anul trecut, și în urmă a prezentat proiectele de lege, șapte la număr, referitoare la *reformele de dare*, pe cari guvernul vrea să le introducă în țară.

E o promisiune veche aceasta a domnului prim-ministru *Wekerle*, — făcută încă pe vremea când fusese întâiașidată ministru de finanțe, — care vine acum împlinită prin prezentarea acestor proiecte de lege, al căror scop este, să facă o repartizare mai dreaptă de dare asupra cetățenilor, scutind pe cei mai săraci și punând dare mai mare pe cei ce *pot* să plătească mai mult.

După socoteala domnului prim-ministru, cam cu douăzeci de milioane coroane scade darea directă în urma acestor proiecte de lege, o pierdere, pe care guvernul vrea să o acopere cu urcarea dărilor indirecte, mai ales cu urcarea taxelor pentru beuturile spirituoase.

Cumcă din cele douăzeci de milioane coroane, cade ceva într-adevăr, și cât pe sărăcime, este greu a se putea spune înainte, pentru că este știut, că în praxă, executarea legilor dă cu totul alt rezultat decât cel stabilit în teorie, pe hârtia indulgentă. Tare ne temem însă, că ușurătate se va face numai marilor proprietari, pe când sărăcimea va fi și mai bine împovărată, în urma proiectatei urcări a dărilor indirecte, cari tot umerii ei îi vor apăsa.

Cele șapte proiecte de lege, prezentate dietei și primite cu aplauze din partea deputaților țării, sunt următoarele: 1. Despre darea de venit. 2. Despre darea generală de câștig. 3. Despre rectificarea catastrului și stabilirea cheii pentru da-

rea de pământ. 4. Despre darea de casă. 5. Despre darea de venit a întreprinderilor datorare să dea socoteală publică. 6. Despre darea rentelor și a intereselor după capitalele elocate și 7. Despre manipularea contribuțiilor publice.

Darea de *venit* va fi darea principală. Fiecare cetățean va avea să o plătească, în proporția venitelor pe cari le are. Scutiți de dare aceasta sunt aceia, cari n-au venit mai mare anual decât 600 cor. Acestia nu o plătesc. Ca basă la stabilirea venitului se ia tot ce poate forma izvor de venit pentru respectivul cetățean: locuirea în casa proprie, rodul pământului ce-l are, câștigul, ce-l are ca industriaș ori comerciant, etc. Stăbindu-se odată suma venitului anual, se aruncă pe ea darea, care se urcă în măsura în care crește suma venitului. Celce are un venit anual de 700 coroane, plătește de ex. dare de 5 coroane, iar celce are 7000 coroane venit nu plătește 50 coroane, ci 160 cor. și tot mai mult, așa că la 60.000 cor. venit, darea face 2400 cor. Asta ar fi așa numita *dare progresivă*, care ia locul dării personale de până acum.

Darea de *câștig* o plătesc apoi separat comercianții, funcționarii, etc. ceice plăteau mai înainte darea de venit clasa III și IV, și va face 4% pentru ceice trăiesc din muncă spirituală, și 5% pentru ceialalți, după suma stabilită ca venit anual.

Darea de *casă* încă se regulează întrucâtva, și e redusă cu puțin.

Darea de *pământ* se reduce dela 25% la 20% după venitul curat trecut în coalele de cadastru, însă totodată se ordonează și *rectificarea* coalelor cadastrale, și este temere, că venitul va fi stabilit acum în sumă mai mare, astfel, că în cele din urmă darea de pământ va rămânea tot cea veche pentru micii proprietari, pecând la marii proprietari se va face ca în trecut: pământurile cele mai bune vor fi trecute la cadastru

ca slabe și cu puțin venit, pentru ca pentru ei și darea să fie mai mică.

Cu dreptul era, ca aici, la dare de *pământ* să se introducă darea progresivă, după ce statul nostru e în prima linie stat agronom. Proprietarii cu câte 5 jugăre de pământ de ex. din cari abia scot cât le trebuie pentru susținerea familiei, era cu cale să plătească dare foarte puțină, vre-o 5%, cei cu câte 10—20 jugăre ceva mai mult, cei cu 50 jugăre și mai mult, cei cu câte 100 de jugăre iarăși mai mult, și așa mai departe, pentru că cu cât e mai mult pământul, cu atât și venitele sunt mai mari.

Dar, cum am spus, dacă sunt bune, *noi reținem* noile legi de dare, se va putea și numai după ce vor fi puse în aplicare, căci atunci se scot la iveală chițibușurile.

Conferența dela Haga.

Conferența de pace dela Haga s'a închis, după o activitate de peste patru luni. Despre încheiere, ziarul „Le Temps” scrie următoarele:

„Ședința solemnă de închidere a conferenței dela Haga, începută la trei ore și jumătate, s'a terminat la 5 ore în ziua de 5/18 Octomvrie.

În această ședință s'au ținut discursurile de adio.

După delegatul Chinei a luat cuvântul dl *Nelidov*, care arată, într-o lungă cuvântare, însemnătatea conferenței pentru pace, care a strâns relațiunile dintre state, a căror dorință unanime au fost pentru menținerea cât mai îndelungată și mai temeinică a păcii. Termină exprimând urările conferenței pentru regina Olandei și pentru președintele Roosevelt.

După dl *Nelidov* iau cuvântul dnii: de *Beaufort*, *Edvard Fry*, delegatul Angliei, *Tarnielli*, primul delegat al Italiei, *Tsudzuki*, delegatul Japoniei și *Van Tets*, care încheie seria discursurilor prin citirea unei telegramme de recunoștință adresată țarului.

Apoi dl *Nelidov* dă citire actului de închidere a conferenței.

Deschisă la 15 Iunie, cea de a doua conferență a durat deci 125 de zile, adică 52 de zile mai mult decât prima.

Actul final a celei de a doua confe-

rență a înregistrat 13 convenții, 3 declarații și 7 desiderate.

El conține următoarea declarație:

Conferența, conformându-se spiritului de înțelegere și de concesiuni reciproce, care e însuși spiritul deliberărilor sale, a votat următoarea declarație, care deși rezervând fiecărui stat reprezentat beneficiul voturilor sale, le permite totuși de a afirma principiile pe cari le consideră ca unanim recunoscute.

Ea e unanimă:

În a recunoaște principiul arbitragiului obligativ.

În a declara, că anumite diferende și anume, acelea relative la interpretarea și la aplicățiunea stipulațiunilor convenționale internaționale, sunt susceptibile de a fi supuse arbitrajului obligator fără nici o restricție.

E unanimă în sfârșit în a proclama, că dacă nu i-a fost dat să alcătuiască o convențiune în acest sens, divergențele de păreri, cari s'au manifestat, n'au trecut peste limitele unei controverse juridice și lucrând împreună timp de 4 luni, toate puterile lumii au înțeles, nu numai să se convoace și să se apropie din ce în ce, dar au știut să degajeze în cursul acestei colaborări un sentiment înalt despre binele comun al omenirii.

Între altele conferența a adoptat în unanimitate următoarea hotărâre:

A doua conferență pentru pace confirmă hotărârea adoptată de conferența dela 1899 cu referire la limitarea cheltuielilor militare și considerând, că cheltuielile militare au crescut considerabil, aproape în toate țările dela acel an, conferența declară că e de dorit, ca guvernele să reia studiul serios al acestei chestiuni.

Conferența a emis următoarele desiderate:

1. Conferența recomandă puterilor semnatare adoptarea proiectului de convențiune mai sus anexat pentru stabilirea unei curți de justiție prin arbitraj și punerea ei în vigoare, îndată ce se va face înțelegerea asupra alegerii judecătorilor și a constituției curții.

2. Conferența dorește, ca în cas de războiu autoritățile competente, civile și militare, să aibă o deosebită datorie de a asigura și ocroti menținerea de raporturi pacifice, dar mai ales de legături comerciale și industriale între populațiunile statelor beligerante și țările neutre.

3. Conferența dorește, ca puterile să reguleze prin conferențe particulare situațiunea din punct de vedere al sarcinilor militare a străinilor, așezați pe teritoriile acelor puteri.

FOIȘOARĂ.

Nepotul răsfățat.

Farsă, în 5 acte, de A. Kotzebue.

După o traducere a lui Ioan Șt. Șuluțu, prelucrată de T. V. Păcățian.
(Urmare)

ACTUL II.

SCENA 1.

(Domnul *Somnulescu* intră cu câte o cutie în fiecare mână.)

Somnulescu: Vai, cum am obosit. Mor, mă prăpădesc. Găinile, afurisitele de găini mi-au dat de lucru. Și abia am isprăvit cu ele, aduce dracul un om care a încărcat pe spinarea asinului său o prăvălie întreagă de lucruri femeiești. Cine să le care în sus pe trepte? Eu! Eu, care abia pot să-mi port oasele proprii! Adevărat, că nu sunt tocmai grele, sunt ușoare, ca întreg sexul pentru care sunt făcute, dar omul totuși trebuie să fie cu băgare de seamă, ca să nu le scape din mână (îi cad din mână ambele cutii). Uită pacostea! Dar în bun loc sunteți acum, și tu idol al femeilor, și tu! Idolul meu e odihna. (Se pune pe scaun). Ah, găinile, afurisitele de găini! De-ar avea toate la oaltă un singur cap, ca cu o singură tăietură să poată fi trimise pe cealaltă lume! Cu deosebire un cocoș de Calcuta, cu picioare lungi și roșii, e foarte impertinent. Abia îl alun-gasem din mazăre, și iată-l în fasole. Îl dau afară și de aci, el trece în pepeniște. Intinde gâtul lung și cântă, ca și cum

și-ar bate joc de mine. Cu multă osteneală îl scot din grădina pe poarta cea mare, dar ticălosul de Iancu îl trimite iarăși în grădină pe poarta cea mică. De aceea, părerea mea motivată e aceea, că omul care voeste să se însoare, să-și procure întâiu doi giori, cari să-i țină curtea în curățenie, gătindu-i toate gâlițele. Pe servitorul care va mai îndrăzni să puște vre-un uliu (se pune pe scaun) îl dau afară din slujbă. Ce scaun prost. Nici nu știe omul cum să-și așeze capul, ca să poată odihni bine. Erau mai bune cele din bătrâni, în cari îți puteai pune capul după plac. S'a schimbat însă lumea. Și din zi în zi traiul e tot mai greu. (Se întoarce). O! Așa nu pot dormi. Și după atâta oboseală trebuie să mă odihnesc puțin. Oare să aduc o perină? Mă tem că va fi cineva în apropiere și mă vede. Cutiile acestea? (Ridică cutia mai mică și o pune sub cap.) E prea tare, mă doare capul. Și miroasă greu. Poate că ce e în ea va fi mai moale! Să vedem. (O desface și scoate din ea cuprinsul.) Uite! Căiță, voal, cătrintă, spăcel, etcetera, etcetera, toate bune pentru treaba mea! (Le pune toate sub cap, și le întoarce și le frământă, până îi ajunge căița în cap.) Așa! Acum e bine. În sfârșit omul trebuie să fie mulțumit cu aceea ce dă Dumnezeu. (Închide ochii și adoarme.)

SCENA 2.

(*Somnulescu*, *Doamna Anica*.)

Doamna Anica: (Întră grăbită.) Să vedem oare dista mea... (vede cutia despachetată și căița pe capul bărbatului.) Dar asta ce-i? Mi-se pare că bărbatul meu a pus

căița mea cea nouă în cap. *Somnulescu*! (Îl scutură să se scutale.) Domnule *Somnulescu*! Timoteiu Sebastian *Somnulescu*!

Somnulescu: (Deșteptându-se.) Da ce-i iară iubita mea soție?

Doamna Anica: Ce e? Nu vezi, că sughiț de mânie și năcăz!

Somnulescu: Iar a intrat cocoșul cel mare de Calcuta în grădină? Las' că-l scot. Nu te năcăji!

Doamna Anica: De (îi ar fi seos ochii!

Somnulescu: Iubita mea! Eu fac tot ce pot. Dar cocoșul cel cu picioare lungi nu-l pot ajunge. E prea sprinten.

Doamna Anica: Ce ai în cap hăbăucule?

Somnulescu: În cap? (Pune mâna pe cap și ia căița răzând.) Uite! Nici nu știam că-s nevastă!

Doamna Anica: Ai crezut sigur, că e căciula ta!

Somnulescu: Ba nu! Știam eu că e căița.

Doamna Anica: Da, e căița comandată anume ca să mă împodobesc cu ea la nunta ficei mele, și tu ce-ai făcut cu ea!

Somnulescu: Na-ți-o soro! Eu sigur, că nu mă voi împodobi cu ea.

Doamna Anica: Da, acumă după ce ai turtit-o toată să o pun eu în cap, ca să rădă lumea de mine și să mă arete cu degetul?

Somnulescu: (Încearcă să tocmească căița.) Se poate îndrepta iară. Pentru că inimile și lucrurile femeiești, de se și strică, pot fi iarăși ușor tocmit.

4. Conferența dorește, ca pregătirea unui regulament cu privire la legile și obiceiurile războiului pe mare să fie în programul viitoarei conferențe și în toate cazurile puterile să aplice, pe cât va fi cu putință, în războiul pe mare principiile convenției privitoare la legile și obiceiurile războiului pe uscat.

5. Conferența dorește, ca fiecare guvern semnatar al convenției dela Haga pentru regularea pe cale pacifică a conflictelor internaționale să contribuie la zidirea palatului păcii prin trimitere de material pentru construcție, decorare și obiecte de artă reprezentând chipul cel mai curat de producție națională, așa încât acest palat — expresiunea voinței și speranței tuturor — să fie făcut din chiar substanța materiei tuturor țărilor.

În sfârșit conferența recomandă puterilor adunarea unei a treia conferențe a păcii, care ar putea avea loc după o perioadă de timp ca aceea care a trecut de la precedenta conferență, la o dată ce se va fixa după o înțelegere comună între puteri — și atrage luarea aminte asupra necesității de a prepara lucrările acestei a treia conferențe cu mult mai înainte, pentru ca desbaterile să urmeze cu autoritatea și reperițiunea trebuitoare.

Pentru atingerea acestui scop conferența socotește, că ar fi foarte de dorit, ca cu doi ani mai înainte de epoca probabilă a adunării, guvernele să însărcineze un comitet pregătitor care să culegă diferitele propuneri ce vor fi supuse conferenței de a cerceta materiile susceptibile de o viitoare regulamentare internațională și de a pregăti un program pe care guvernele să-l facă cunoscut mai ouând pentru a putea fi studiat serios în fiecare țară. Acest comitet ar mai fi însărcinat să propună și un mod de organizare și de procedură chiar pentru conferență.

Urmează semnăturile plenipotențiarilor.

România și politica ei în Balcani.

Un corespondent al ziarului mare german „Hamburger Nachrichten”, dl Bratter, a fost primit în audiență de Maiestatea Sa Regele Carol al României. Audiența a ținut aproape un ceas, și convorbirea s'a extins și asupra politicii statului român în Balcani. Maiestatea Sa a făcut în fața gazetărilor numit următoarele declarațiuni:

— „Se știe azi în toate cabinetele europene — a zis Regele — că Eu n'am fost nici nu pot fi căștigat pentru unele planuri aventuroase ale unor state balcanice. Ca și Austria și Rusia, menținerea statului-quo în peninsula balcanică eu o consider ca o necesitate absolută, ca singura înălțare a haosului care altminte-lea ar deveni inevitabil. În senzul acesta am căutat să influențez asupra prințului Bulgariei, care mă vizitează din când în când și mă bucur foarte mult, văzând că sfaturile mele sunt ascultate. De altminte-rea, în Bulgaria se știe azi prea bine că în Rusia nu găsesc răsunet unele dorințe și năzuințe pan-bulgare, pentru a căror realizare era nevoie de sprijinul rusesc.”

— „Prin urmare, speranțele legate în Sofia de vizita din urmă a marelui duce Vladimir sunt nule și zadărnice — în- trebă dl Bratter. M. Voastră știe că de la această vizită, în multe cercuri din Bulgaria se pun cele mai puternice speranțe pe o colaborare rusă la o eventuală acțiune macedonensă în senzul năzuințelor pan-bulgare.”

„Totul e neadevăr” răspunde Regele făcând cu mâna un gest semnificativ. — „Marele duce n'a vorbit în Sofia despre Macedonia. Prin atitudinea sa a dat des- pre de lămurit să se înțeleagă că tema „Macedonia” poate fi discutabilă, pentru gu- vernul rus, numai într'un sens: în senzul liniștii și ordinii și a păzirii statului quo. De altminte-rea, astfel de vizite se comentează fals de cele mai multe ori. A- proape nici odată ele n'au în vedere inau- gurarea unei politici noi, ci numai con- firmarea și întărirea unei politici deja existente. Rusia și Austria se vor opune cu toată energia oricărei acțiuni, care ar putea avea tendința să aducă în câmp de puțin liniștea în Balcani. Într-aceasta, ele sunt mandatele tuturor puterilor semna- ture. Marile puteri știu că, în această na- zuință, ele pot conta pe colaborarea cinstită a guvernului român.”

— „S'a spus — zice dl Bratter — că Rusia, spre a-și reface prestigiul știr- bit în Asia răsăriteană, se gândește din nou la politica ei tradițională în Balcani, și-și va relua planurile vechi de sute de ani, planuri care în Constantinopol sunt cunoscute și temute.”

— „Acest lucru nu-l cred exclus — ră- spunde Regele. — Totuși, până atunci vor trebui să treacă de sigur ani mulți. Acum Rusia e ocupată cu alte griji, mult mai importante. Afară de aceasta, Rusia, pen- tru a ajunge la mare deschisă, n'are ne- voe să ocupe întâi Constantinopolul. Sunt alte căi, Rusia le cunoaște și probabil că le va preferi drumului prin Constanti- nopol.”

Convorbirea s'a îndreptat apoi iarăși asupra chestiei macedonene. M. S. Regele luă cartea pe care i-o oferise dl Bratter și zise: „Sper că în cartea d-tale ai ară- tat, că Românii din Macedonia sunt un element cu totul pașnic, că ei — contrar at- titudinei celorlalte naționalități din Macedo- nia — n'au aspirațiuni politice, nu tul- bură pacea și sunt supuși leali al sultanului — și că ei nu vorsc nimic altceva de cât să-și poată ține slujba bisericească și învăța copiii lor în propria lor limbă.”

Dl Bratter răspunde afirmativ.

— „Sultanul — zise mai departe Regele — „cu care corespundez în acea- stă privință, știa de asemenea aceasta — și de aci politica sa din anii din urmă favorabilă Aromânilor. În anii de mai na- inte, dușmanii noștri îi însuflaseră neîn- credere și de aceea ezita în atitudinea sa față de conaționalii noștri. Dar de ani de zile, el a recunoscut că atât elementul român, cât și guvernul român, care spri- jinește pe conaționalii lui din Macedonia, merită cea mai deplină încredere. Și Hil- mi pașa, inspectorul general al provinci- ilor macedonene, și Ferid pașa, marele vizir, știu aceasta și de aceea sunt bine dispuși față de noi.”

— „Dar tocmai în timpul din urmă, Hilmi pașa ar fi afirmat existența unor bande aromâne în Macedonia, zise dl Bratter.

— „Am auzit despre aceasta, — ră- spunde Regele. — dar n'am primit nici o confirmare oficială. N'o pot crede. Hilmi pașa știe tot așa de bine, ca ori cine al- tul, că în Macedonia nu există bande „co- mitagii” românești. Sunt de altminte-rea în Macedonia, ca și în București, oameni cari sunt pentru o astfel de formare de bande — „pentru apărarea contra atacu- rilor din partea celorlalte naționalități”, cum zic ei. Ei au încercat chiar e oâr- tige pe unul din ministrii mei — și mor- tui acum — pentru planul acesta. Eu, însă

am declarat scurt și cuprinzător, dacă nu se pune capăt acestor tendințe, eu in- te- rez de a mă mai interesa de Românii din Macedonia. Asta ajută. Aceasta se știe foarte precis în Turcia.”

— „Turcia, zise dl Bratter, e vâ- dit că face acuma silinți mai serioase de cât înainte vreme, spre a pune capăt ban- delor în Macedonia și mai ales pentru a zădărnici lucrarea celor grecești. Păcat că n'a făcut așa mai de mult.”

— „M'am încredințat” — răspun- se Regele — „că autoritățile turcești se te- meau în toată puterea cuvântului de a lua măsuri în potrița Grecilor. Grecii se află în număr foarte însemnat în toate orașele mari ale Turciei, au mare trecere și mai ales mulți bani. Pe lângă asta au un aliat puternic, pe patriarhul ecumenic, care e în slujba intereselor naționale gre- cești, și ai cărui preoți atâta mereu ne- mulțumirile în Macedonia. Pe câtă vreme se poate stare de lucruri nu încetează, nu se poate gândi la liniștirea Macedoniei. Grecia face o politică mioapă și își in- străinează cu totul simpatia puterilor.”

Ca altă dovadă de această miopie dădu dl B. faptul, că Grecia ar avea cel mai mare interes a merge mână în mână cu România, în loc de a căuta conflict cu această țeară. Ar avea de înălțat im- preună o primejdie care le amenința pe amândouă: cea slavă. O politică pricepută româno-greacă, ar putea fi cea mai puter- nică apărare în potrița acestei primejdii. Regele făcu un semn de aprobare.

„Neapărat”, — zise el. „Am stăruit asupra acestui punct, acum în urmă la Viena.”

Apoi Regele Carol schimbă vorba și trecu la alte chestii politice.

„Indatoririle preotului ca director școlar”.

Lucrarea citită în conferența preoțesă din tractul Hunedoara, ținută la 30 Septembrie v. 1907 în parohia Cincș.

De Iuliu Holdăr, preot.

Una dintre cele mai însemnate teme, date cu menirea de a fi discutate în con- ferințele noastre preoțești este fără îndoială tema prezentă.

Excelența Sa preabunul nostru ar- hieru, împreună cu măritul consistor arh. pătrunși de însemnătatea acestei chestiuni dorește să afle dela noi cei de jos, cari figurăm ca conducători ai școlii confesionale, cum ne pricepem și cum ne cu- noaștem noi indatoririle față de acest fo- cular sfânt al culturii și nobilității omu- lui, față de școala confesională, asupra că- reia ridicatu-s'au glasuri de osândă și vi- novată morții făcutu-s'a.

Școala are menirea de a nobilita pe om, de al aduce în plăcută poziție de a se cunoaște atât pe sine, cât și toate crea- turile și faptele din lumea în care tră- ește, de a-și putea afla mai ușor cheia cu ajutorul căreia mai bine își poate agonisi pănea de toate zilele, de al aduce la cu- noașterea de Dumnezeu și de sine, una dintre cele mai de valoare datorințe ce trebuiesc altuie în fiecare om!

Școala în urma chemării sale de a propaga și infiltra în inima și sufletul omu- lui, a fapturii celei mai alese alui Dzeu, sâmbânța adevărată și sfântă, sâmbânța care numai dela Isus Christos, capul nevăzut al bisericii și școlii și-a luat începutul, cu drept cuvânt se poate numi *fiica bise- ricei*! Și pentru chemarea ei sfântă im- punea conducătorului ei, care e preotul, în- tru realizarea scopului ei multe indatoriri!...

Un răspuns mai clar, mai de valoare și mai evident la tema aceasta foarte im- portantă, hotărât că l-ar fi dat unul, care a înăcrunțit deja în oficiul său de preot și director școlar.

Unul, care de zeci de ani s'a lovit de greutățile și pedecile provenite din dreapta și stânga, dela unul și altul întru susținerea și conducerea școlii confesio- nale. Unul însă, care numai pe hârtie fi- gurează de director școlar, lipsindu-i școala și învățătorul, nu prea știe cum se aplică îndatoririle, cari de altoim sunt expuse în regulamentele din vigoare! Nu le aplică, căci n'are pentruce și pentru cine.

Premerele acestea, după modestele mele puteri, vou încerca să mă achit, — încât vou putea — de această temă prin u- mătoarele.

Cea dintâiu și mai de frunte îndato- rirea a preotului este fără îndoială, ca d'n parohia sa să nu lipsească școala, căci lipsind școala, lipsește tot ce e bun, lip- sește nobilitare, lipsește cultură, lipsesc moravurile bune, lipsește viața religioasă morală.

În parohie materă, unde lipsește școala, focul cel mai însemnat de cultură, preotul ca conducătorul natural și ca di- rector al școlii confesionale să-și pună toate puterile în toată forma posibilă și cu vorbe, cu exemple, cu fapte, chiar și prin jertfire, să înduplece poporul la edi- ficarea și susținerea școlii, care este tinda bisericii!

Preotul să nu uite apoi de escrierea de concurs pentru postul învățătoro- vacant, iar postul învățătoro- vacant să se ocupe prin învățătorii calificați și aceia să fie instituți, dacă numai se poate, în mod de- finitiv.

O indatorire a preotului este ca, să se facă conscrierea copiilor obligați a fre- cuenta școala de toate zilele și de repe- tițiune, și ca să nu stragneze învățămân- tul din pricina aceasta. Această conscriere să se facă la timpul normat de legile din vigoare și are să fie trecută prin ședința scaunului școlar, ținând în fiecare an în luna lui Iulie, — dispunându-se atunci prin scaunul școlar acei prunci, cari tre- buiesc dispenzați dela frecuentarea școlii.

Preotul, într-o Duminică înainte de începerea anului școlar, să cetească în bi- seria lista pruncilor obligați a frecuenta școala, și prin o vorbire acomodată și po- trivită, arătând și desfășurând foloasele ce le aduce școala, să îndemne pării a-și trimite regulat pruncii la școala, comu- nicându-le totodată și pedepsele ce vor urma față de acei părinți, cari nu-și vor împlini datorința de creștin și de părinte.

Preotul, încă la începutul anului, între patru ochi, prin vorbe blânde și ave- zate și în mod pretinesc, să atragă aten- țiunea noului învățător la imprevizurarea, că fiind și el o persoană bisericească, cu deregatoria înaltă și sublimă de a crește în frica lui Dumnezeu mlădițele fragede îndreptate lui, — să aibă și el (învăță- torul) întru toate o purtare morală exem- plară, ferindu-se de fapte rele și neortate, — purtându-se preste tot așa, ca și nu cadă dela nivelul său, perzându-și prin a- ceașta bunareputațiune, precum și auto-i- tatea față de popor.

Mai departe, fiindcă tot lucrul bun se începe cu ajutorul lui Dumnezeu, tot asemenea și începutul anului școlar se va face prin preot, cu invocarea Duhului sfânt.

Preotul, împreună cu membrii scau- nului școlar, vor prena cu conscrierea de lenevire, așternute de învățătoriu de două

Doamna Anica: De n'ai vorbi tu atâtea prostii. Dă-mi căița! (O smulge din mâinile bărbatului). Bine că n'ai des- pachetat și cutia ceealaltă, în care se află haina de mi- reasă a copilei mele, că o turteai toată și pe ea!

Somnulescu: Haină de mireasă? Sigur că e de mătășă. Oare câte cară de grâu au mers pentru ea?

Doamna Anica: Ce proastă întrebare! A comandat-o nepotul Iancu, pentru a i-o face cadou în ziua în care îi va cere mâna.

Somnulescu: Dar iubeste-o?

Doamna Anica: Nu știu. Știu însă că el trebuie să-i spună că o iubeste, și să o iee de nevastă.

Somnulescu: În numele Domnului!

Doamna Anica: Și eu vreau, ca aceasta să se în- tample încă astăzi, pentru că măne Iancu e maioren, și atunci cine știe ce nebunie va mai face?

Somnulescu: Nebunia cea mai mare e să te însori.

Doamna Anica: Ce? Tu ți-ai rupt doară gâtul?

Somnulescu: De rupt încă nu e rupt; dar mi-s'a cam încovoiat.

Doamna Anica: Și cu tot dreptul. Ce-ar fi de voi, dacă nu v'am mai ținea nițel în frâu? Voi, bărbatii, nu știți să faceți nici un pas în lumea mare, fără a vă impe- decă. Noi trebuie să vă conducem.

Somnulescu: O fi, o fi! Dar uite, n'ar fi bine să co- municăm nepotului Iancu, că măne e deja maioren, și tu- toratul nostru înceată?

Doamna Anica: De ce?

Somnulescu: Pentru că să nu creadă cumva, că l-am silit să iee pe Dora.

Doamna Anica: Iar vorbești prostii? Cine e capul fa- miliei? Nu tu?

Somnulescu: Capul familiei? Da... Eu...

Doamna Anica: Și Iancu e membru al familiei.

Somnulescu: Membru al familiei noastre?... Da... membru...

Doamna Anica: Prin urmare, capul poruncește, mem- brul ascultă, fiindcă în cap e rațiunea, iar rațiunea sunt eu!

Somnulescu: Tu?

Doamna Anica: Firește. Așadară, nici o rezonare mai mult. Ne-am înțeles. Du cutiile în camera mea, ca să le despachetăm și acolo ne vom înțelege cu privire la cele ce au să urmeze. Căci mari evenimente se vor întâmpla.

Mari de tot!

Somnulescu: Eu însă ași mai rămâneam nițel aici.

Doamna Anica: Ce să faci?

Somnulescu: Să mă odihnesc! Afurisitul acela de cocoș din Calcuta...

Doamna Anica: Nu ți-e rușine să dormi într'una, în loc să mai lucrî ceva?

Somnulescu: Ce să lucrî?

Doamna Anica: Copiatu-mi-ai receptul pentru torta de migdale, ce am de gând s'o fac în ziua de logodnă?

Somnulescu: Încă nu!

Doamna Anica: Scărmănat-ai bumbac pentru paserile din colivie?

Somnulescu: Încă nu!

Doamna Anica: Cățălușul dusu-l'ai la primblare?

Somnulescu: Încă nu! Dar îl duc, acum numai decât. (Sare de pe scaun și se întinde).

Doamna Anica: (Îi pune cutiile subsuoară). Dute, că n'avem timp să povestim într'una.

Somnulescu: Cățălușul totuși e un animal fericit. Este cine să-l ducă la primblare când e bolnav. Eu însă mă duc tot singur, până ce, în cele din urmă, mă vor duce și pe mine alții, însă la groapă.

Doamna Anica: Unde vei putea apoi să dormi liniștit.

Somnulescu: Dacă nu vei fi tu în apropierea mea. (Ies amândoi.)

SCENA 3.

(Costică iese grăbit din odaia Dorei, cu o carte în mână, Dora fuge după el.)

Dora: Domnule Costică! Ai de grije că mă supăr.

Costică: Foarte bine! Și de altcum de două luni ne iubim și încă nu ne-am certat.

Dora: Dă-mi ziarul!

Costică: Întai să-i cetesc cuprinsul.

Dora: Sunt scrisori în el!

Costică: Dacă-s mai vechi decât de două luni, nu mă interesează deloc, fie chiar scrisori de dragoste. Dar dacă sunt din vreme mai recentă, te-a văzut Dumnezeu!

Dora: Ce te interesează pe dumneata, că ce e în ziarul meu? Dă-mi cartea îndărăt!

Costică: Să ne înțelegem! Propun pace!

Dora: Pace să fie, dar să-mi dai îndărăt ce mi-ai luat. Pace se face când se restabilește „status quo”.

(Va urma.)

ori pe lună. Iar după censurarea conspectelor și stabilirea pedepselor, subscris conspectele și le transpune artisticele comunale spre executare.

Preotul are datorința a vizita și inspecționa școala, a asculta la propunerile învățătorului, a controla, dacă învățătorul ține orele oficioase regulat, că se poartă regulat protocolul de absenți și cronica, care e cea mai bună mărturie despre activitatea sa din școală.

Preotul e îndatorat mai departe a fi cu atenție la procurarea și folosirea manualelor de școală, ca să nu se procure și folosească decât numai manualele încredințate de Prea Veneratul Consistor și înaltul Ministru de culte și instrucțiuni publice.

Preotul, are datorința a controla dacă învățătorul în propunerea materialului se folosește de adevăratul metod propus în pedagogie ori nu? Dacă nu, să facă atenție pe învățătorul a se folosi numai de adevăratul metod, care li-sa propus în decursul pregătirii, prin respectivele seminare, căoi croindu-și fiecare învățătoriu câte un metod propriu, e stricăcios și nepedagogic.

Preotul, are datorința a controla planul oarelor de peste săptămână, să vadă corespunde cu planul de învățământ votat de sinodul Arhidiecezan.

(Va urma.)

Expoziția de copii din Ilmbav.

Bunul început făcut cu prima expoziție de copii, aranjată în toamna anului 1906 în comuna puternică Apoldul-român, indemn a dat cărmăcilor „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, de a continua această lucrare de mare interes pentru dezvoltarea priincioasă atât în ceea ce privește igienă, sau stările sanitare, cât și cu privire la economia de casă, cum e îmbrăcămintea, curățenia preste tot, alimentația și celelalte, cari condiționează puterea de traiu a poporului muncitor. Pentru a 2-a expoziție de copii s'a ales comuna Ilmbav de pe valea Hărtibaciului, unde populația e rară, munca pentru existență îndoită și întreită, unde condițiile de traiu diferă de desăvârșire față de cele din Apold și împrejurimile sale.

Despre hărnicia și deșteptăciunea populației noastre de pe Hărtibaci mărturisesc și această expoziție, care a decurs în mod demn. O ceată de juni călăreți, îmbrăcați cum se poate mai frumos, în frunte cu hărnicul paroh I. Alexandru, cu învățătorul Dragoman și cu notarul Precup Marin, a întâmpinat comitetul central sibian la moara Marpodului. Aci parohul I. Alexandru bineventează comitetul în numele populației din Ilmbav, care se simte extrem de fericit de a saluta în mijlocul său acum pentru a 3-a oară hărnicia Reuniunii agricole. Dacă importantă a fost venirea Reuniunii când cu aranjarea expoziției de vite și când cu alcătuirea băncii Raiffeisen, apoi cu atât mai de folos este venirea ei astăzi, zice dl. Alexandru, când ea are în vedere dezvoltarea priincioasă fizică și intelectuală a însuși omului din Ilmbav. Dorește ca comitetul să-și poată urma cu succes lucrările sale în Ilmbav.

Membrul comitetului dl. Dr. P. Span, înscăunat cu prezidarea expoziției, mulțumește pentru primirea caldă și asigură, că pe Reuniunea agricolă singur dragostea ce o are față de economii nostri din Ilmbav a determinat-o de a aranja a 2-a expoziție de copii acolo, convinsă fiind de hărnicia poporului și de buna primire, de care va fi împărțită și la această lucrare de interes general.

Ajunși în Ilmbav am asistat la serviciul divin, oficiat cu multă evlavie de bătrânul preot dl. Părau din Agnita, iar după sf. liturgie membrii din juriu s'au întrunit în casa parohului Ioan Alexandru, unde constatându-se, că dintre juriu sunt prezenți domnii Dr. I. Beu, Romul Simu, Dr. P. Span, V. Tordășianu, Vas. Stan, Dr. L. Borcia, Ioachim Muntean, prot. și doamna, N. Petra-Petrescu și doamna, G. Haner, prim-pretor, I. Alexandru și dna, P. Marin și dna, Mateiu Luca și doamna, Florian Bologa și doamna, Valeriu Bonea și doamna, I. Dragoman, I. Părau, I. Petrișor și doamna, Dr. Ilie Iancu și Dr. I. Eisenmayer, s'au primit propunerile comitetului central și anume s'a numit președinte al juriului dl. Dr. I. Beu, iar raportor dl. R. Simu.

Cu considerare la timpul de tot frumos și la mulțimea participanților, expoziția s'a ținut pe platoul de dinaintea bisericii gr. cat. Cele 51 exponate, sărbătorește îmbrăcate, înconjurate și parte în brațe cu odraslele lor, 74 la număr (33 băieți și 41 băiete), cu vârsta dela 6 luni până la 8 ani, toți sănătoși, voinici, chipși, voioși, bine îngrijiți și frumos îmbrăcați, așteptau cu frunte senină și cu mare bucurie sosirea momentului, când co-

pilașii lor au să fie supuși examinării. Un tablou mai pitoresc nu și-l poate imagina nici pictorul cel mai pretențios și un material mai sănătos, mai plin de viață, nu și-l poate dori nici cel mai rigoros medic. Examinarea copiilor a ținut cam 2 ore, după care a urmat stabilirea listei celor de premiat. Cu mențiune onorifică au fost premiați copila notarului, Aurelia Marin și fiica preotului, Victoria Alexandru, iar cu bani s'au premiat în total 35 copii, din cari 30 cu câte 5 cor. și 5 cu câte 3 cor., trecute în câte un libel de depunere al însoțitei de credit „Raiffeisen” din Ilmbav.

După premiare s'au fotografiat prin fotograficul Auerlich într'un tablou întreg publicul participant, în al 2-lea mamele cu copii și apoi 3 copii singuratici dintre cei mai frumoși.

Conferența instructivă a Drului Iancu despre „Nutrirea și îngrijirea copiilor sugători” și a Drului Beu despre „Îngrijirea copiilor după înțărcare” au fost ascultate în biserică.

La masa comună din școală am ajuns abia către orele 4 și jum. d. a. Aici s'au ținut toate folositoare și s'a cântat după cum se cuvine după o muncă obositoare.

Țin să mai amintesc, că după deschiderea expoziției băiețelul de 4 ani Viorel Marin, fiul notarului, a întâmpiat juriul cu cuvintele: „Stimate dne și domni! Știm, că pentru noi v'ați obosit; Pentru micuții copii a-ți venit; Cu mare bucurie sunteți primiți și dorim cu drag, ca la mulți ani să trăiți!”

Chestia expoziției de copii ar trebui să ne preocupe pe toți și să fie îmbrățișată de toate instituțiile noastre culturale.

„Învățătorul”.

NOUȚĂȚI.

Sfântul sinod al bisericii autocefale gr. or. din România a fost deschis Vineri în București. La orele 9 s'a oficiat un serviciu divin la metropolie, iar la orele 10 membri sinodului s'au întrunit în localul propriu, unde ministrul de culte Haret a citit mesajul de deschidere și sinodul și-a început activitatea.

Procesul dlui Dr. I. Gall. Comitetul congresual al bisericii sârbești din Carlovei a fost intentat proces ilustrității sale domnului Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, pentru nimicirea testamentului fericitei sale soții, născută Cat. Agora și predarea lăsamântului decedatei în proprietatea bisericii sârbești. Joi a adus sentință tribunalul regesc din Timișoara în acest proces, respingând acțiunea Sârbiilor și judecându-i la purtarea cheltuielilor de proces. Advocatul domnului Dr. Iosif Gall a fost domnul Dr. Emil Babeș din Budapesta.

Instalare. Eri, Duminecă s'a făcut cu solemnitatea cuvenită instalarea domnului Dr. Frid. Teutsch în scaunul și demnitatea de episcop al bisericii sâsești din Ardeal.

Ospitalitatea Românului. În ziarul „Berliner Lokalanzeiger” a fost publicat un foileton despre manevrele armatei austro-ungare ținute în lunile trecute în Ardeal. Scriitorul, un oficer german în rezervă, laudă foarte mult ospitalitatea populației române din Ardeal, dar laudă și ținuta, hărnicia și devotamentul soldaților români față de tron și dinastie.

Dreptul de întrunire și de asociere. Dl. deputat Cor. Brediceanu a cerut în comisia administrației unde s'au discutat legile despre garanțiile constituționale ca să fie codificat dreptul de întrunire și asociere ca cea mai necesară garanție constituțională, ori cel puțin conflictuale în astfel de chestii să fie puse asemenea la competiția judecătorească administrativă. Ministrul Andrássy răspunde, că se pricepe destul de bine pretorii, când au să permită, și când au să oprească întrunirile. Adevărat, dar pretorii nu vor fi în veci pretorii dlui conte Andrássy!

Dl. A. D. Xenopol a fost ales decan al facultății de litere din Iași, în locul regretatului Leonardescu.

Hymen. Dumitru Păltineanu, candidat de preot și Claudia Cotușiu, își anunță cununia, care se va celebra în 3 Noemvrie st. n. 1907 la 2 oare p. m. în biserică gr. or. din Diag.

Domnul Ioan Hertigoga paroh și soția sa, anunță cununia religioasă a fiicei lor Letiția cu domnul Alexandru Goler, abs. de teologie, ce s'a celebrat la 14/27 Octomvrie 1907 3 oare d. am. în biserică gr. or. din Dala sâsască.

Inchiderea crâșmelor. În chestia raposului de Duminecă și a vinderii alcoolului, precum a declarat ministrul Andrássy înaintea unei deputațiuni, guvernul va aduce în curând hotărâri. Va sistematiza uniform pentru întreaga țară cum are să se observe odihna de Duminecă precum și vinderea alcoolului în zi de Duminecă și de sărbătoare.

Scufundarea unui vapor. Se anunță din Hamburg, că vaporul „Borussia” a liniei Hamburg—America, aflându-se în portul Lisabona, de unde lua cărbuni, s'a scufundat cu o încărcătură de 60.000 de saci cu cafea.

Nouii colonii în comitatul Caraș-Severin. Ministrul de agricultură a trimis pe directorul reg. domeniul Ioan Serban și pe consilierul ministerial silvic Gergő Károly ca să cumpere în comitatul Caraș-Severin păduri și alte proprietăți pe seama statului. Scopul este să înființeze noi colonii de Maghiari în comitatul Caraș-Severin.

Biserică română în Sofia. În cursul unei viitoare se va inaugura biserică română din Sofia (Bulgaria).

Cutremur de pământ în Italia de sud. Un îngrozitor cutremur de pământ a distrus în Calabria mai multe comune și a îngropat mai multe sute de oameni sub ruine. Orașul Feruzzano e cu desăvârșire distrus. Aici s'au scos de sub dărâmături vreo 200 cadavre și 400 de răniți. Guvernul italian a pus la dispoziția prefectului din Regio Calabria suma de 100.000 lire și a decis ca trupe numeroase să plece acolo pentru a da ajutoare victimelor.

Al 114-lea. Casariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”, a solicitat ajutorul statutar după răposatul membru Paraschiva Leța n. Stanciu.

Acesta este al 114-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

Gorky dat în judecată. O telegramă din Moscova anunță, că marele scriitor rus Gorky a fost dat în judecată pentru că în romanul său mai nou „Mama” face apologia socialismului. Editorul-librar este și el dat în judecată. După cum anunțasem deja romanul a fost confiscat.

Medicul parlamentului. Dr. Alföldi Béla, medicul orașului Budapesta și gazetar, a fost numit din partea președintelui parlamentului Iusth Gyula, medic al parlamentului. Alföldi e cel dintâiu medic oficios al parlamentului. Oare ce oare de activitate va avea?

Demonstrațiuni anticlericale. În 25 Octomvrie era să fie la universitatea din Graz promoțiunea unui preot, care făcea parte din societatea catolică studențească „Carolina”. Studenții liber cugetători au oprit însă studenților catolici intrarea în universitate încercându-se la bătaie. Promoțiunea a trebuit să fie amânată.

Impotriva lui Agoston Péter, profesor la academia de drept din Oradea-mare, care s'a ridicat în contra lui Apponyi la congresul din Cinci-biserici s'a pornit o vehementă campanie. Profesorii academiei din Oradea s'au întrunit aseară și au luat poziție în contra lui și și-au exprimat aderența față de ministrul Apponyi.

La fondul Victor și Eugenia Tordășian pentru înzestrarea fetelor sârbe din privilegiul căsătoriei dlui Ioan Apolzan cul. tip., fost notar al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, cu dsoara Anicuța Mera s'au făcut următoarele daruri: Dem. Cuntan, prof. sem., totodată preot cununător, 10 cor.; nașii Victor și Eugenia Tordășian, dna Paraschiva Cioran n. Apolzan, sora mirelui, Timotei Popovici, profesor, George Joandrea, inv. diacon., (Lugoj), dna Elisa Roșu n. Joandrea, inv. (Sebeșul sâs.), unchi și mătușă miresei, Toma Joandrea, inv., moșul miresei, Iosif Marcu, sen., pardositor, Nicolae și Paraschiva Apolzan, părinții mirelui, Paraschiva Marcu, Nicolae și Maria Joandrea, Ana Nicola, inv. (Gararâului), George Nicola, Ioan Marcu, cul. tip., frate de mire, fiecare câte 1 cor.; mirii Ioan și Ana Apolzan, ambii 3 cor.; Paraschiva Mera n. Joandrea, mama miresei, cor. 101; Aug. Bena, prof. cor. 102; Aurica Cioran, Anița Sogan, școlăriță. Mărioara Mera, Lucreția Roșu, Viorica Lilescu, Iosif Nicola, Genița Derlean și Paraschiva Nicola surori de mireasă, fiecare câte 20 bani; Maria Adam n. Joandrea, mătușă miresei, 40 bani; Traian Joandrea și Gisela Iacob, câte 10 bani; Aneta Cernatescu, 6 bani și Ioan Petrascu, croitor, frate de mire, 97 bani, sau în total cor. 3427.

Cărți și reviste.

Vatra școlară, revistă pedagogică, Nr. 8 are următorul cuprins: Dr. Petru Span: Rolul vetrei părintești în cunoașterea și iubirea naturii. V. Stan: Învățătorul în școală. C. Popa: Socotirea chiriei. (Lección din aritmetică pentru clasa V.) Învățătură despre creștere, despre dăruirea naturii și despre îndreptarea moralului, de dascălul George Lazar. N. Bembă: Monografia școlii elementare gr.-or. rom. din Banpotoc. Dări de seama. Informațiuni. Bibliografie.

Candela, foaia bisericească-literară din Cernăuți, Nr. 10, cuprinde: Viața și activitatea s. apostol Paul, de Dr. V. Gheorghiu. Plângerile lui Ieremia, de Dr. Octavian Isopescul. Text rusesc. Surte comunicări. — Întrebări și cazuri pastorale: Ce atitudine are să observe preotul la tratarea pastorală a celor bolnavi cu privire la regularea intereselor lor temporale? Drepturile politice și clerul. Vestiri. Cronică. Bibliografie.

Poezii. de Octavian Goga, „Biblioteca pentru toți” Nr. 286 287. Preț 60 bani. Dela „Balade și idile” a poetului Coșbuc nici un volum de versuri n'a avut un succes mai mare ca volumul de poezii al poetului Goga. În librării s'au vândut mii de exemplare, iar Academia Română, după un raport plin de laude al dlui T. Maiorescu, a înununat pe poetul Goga, acordându-i unul din cele mai mari premii. Astfel dintr-o dată poetul Octavian Goga a devenit celebru și privit ca un strălucit reprezentant al poeziei române. Accentele lui sincere, duioase, inspirați-ai plină de avânt, dragostea-i de țară captivează pe toți cititorii săi. De aceea librăria Alcala a făcut toate sacrificiile pentru a putea publica în „Biblioteca pentru toți” volumul de „poezii” al poetului Goga. Această operă premiată de Academia Română nu poate lipsi din nici un cămin românesc. De vânzare la toate librăriile.

Concurs.

Nr. 1007—1907. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, dă pentru anul școlar 1907/8 ca burză suma de 200 cor. din „Fundațiunea Georgiu Boieru din Vad” pentru un elev de naționalitate română, care urmează la vreuna dintre școlile medii din patrie. Vor fi preferiți, în înțelesul literelor fundationale, rudele fericitului fondator.

Cererile pentru obținerea acestei burse sunt de a se înainta comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Nagyszeben), Str. Morii Nr. 6, până la 15 Decemvrie st. n. a. c., însoțite de următoarele acte:

- a) Certificat de botez,
- b) Certificat de pe anul școlar 1906/7,
- c) Certificat de paupertate,
- d) Actele cari dovedesc înru-direa cu fericitul fondator.

Cererile întrate după 15 Decemvrie n. a. c. nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”.

I. St. Șuluțu
președinte.

C. Tăslăuanu
secretar.

Teatru.

Marți: Der Walzertraum, operetă.

Slăbirea

o împedecă cu siguranță Emulsiunea lui Scott. Ea este cel mai excelent mijloc nutritor și vindecător pentru copii și va aduce iarăși și micuțului d-tale sănătatea, precum în măsuri însemnate a avut efect la mii de persoane. Emulsiunea lui SCOTT pune pe-decă slăbirei, formează

carne sănătoasă și tare

și umple copilul cu plăcută putere de viață. Dacă vre-un copil se arată bolnăvicios să i-se dea fără amănare „Scott”. Fiecare sticlă din Emulsiunea lui Scott conține cele mai fine și mai efectuoase părți egale și tot asemenea porțiunile recunoscute de lumea științifică.

Prețul unei sticle originale C 250. De cumpărat în toate farmaciile.

Veritabil numai
cu această marcă
— Pescarul — ca
semn de garanție
al esenței
lui SCOTT.

Ad 1009—1907

[310] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de aia a II-a Sâmbăta-sup. răs. în protopresbiteratul Făgăraș se descrie concurs în senzul soluțiunii preafalte din 25 Septembrie Nr. 1,690 Bis. în termen de 30 de zile dela ziua astăzi.

Emolumentele împreunate cu acest post paroh sunt cele fasonate în coala B, p n a întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh, să-și substearnă cererile la subsemnatul cu protopresbiterat în Făgăraș, având a se prezenta la sfânta biserică spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Făgăraș, în 3 Octombrie 1907.

Oficiul protopresbiterat român gr. or. al Făgărașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopresbiter.

Nr. 316 pr. 1907

[309] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului al III-lea în-țatorce devenit vacant la școala confesio-lă gr. or. română din Tilișca, protopresbiteratul Săliștei, se descrie prin aceasta concurs termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar 600 cor., rețel de cuartir 100 cor., rețel de lemne 30 cor. și rețel de grădină 20 cor. total 750 cor.

Refectanții la acest post își vor înainta cererile lor instruite cu documentele prescise (Atestat de botez, Atestat școlar, Absolutul pedagogic, Diploma de învățător și eventuale Atestate de serviciu) în termenul deschis subsemnatului oficiu și totodată se vor prezenta și în comună în vre-o Duminică sau sărbătoare spre a se prezenta poporului.

Săliște, în 8 Octombrie 1907.

Oficiul protopresbiterat al Săliștei, în conțelegere cu comitetul parohial din Tilișca.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 534—1907

[306] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător mbulant din comunitatea Blăjeni-Criș și Blăjeni Grosuri, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar 600 cor. din repartitie, cuartir și lemnele de lipsă pentru încălzit.

Refectanții vor avea a se prezenta înainte de alegere în biserică spre a fi cunoscuți poporului. Cel instituit va avea să țină școala de repetiție, a conduce elevii în fiecare Duminică și sărbătoare la sf. biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Petenții au să aștearnă în termenul deschis cererile instruite conform normelor în vigoare.

Cei cu praxă au să alăture documentele despre serviciul neîntrerupt de până acum. Oficiul protopresbiterat gr. or. al Zărandului, în conțelegere cu comitetul parohial. Brad, 25 Septembrie 1907.

V. Damian
protopresbiter.

Sz. 3358/1907

[311] 1—3

Faeladási hirdetmény.

Alóírott föszolgabíró írodájában 1907. évi november hó 17 én d. e 9 órákor nyílnak szóbeli árverés útján eladatik Felsőpán község következő búkkfa mennyisége:

1. A „Mágyura” nevű havasi erdejének (D 1 ú. oszt.) 188-7 k. holdján található mintegy 37869 m³-re becsült és 2. A „Dealu lungu” nevű havasi erdejének (D 2 ú. oszt.) 3531 k. holdján található mintegy 55922 m³-re becsült búkkfát tövön az erdőben.

Kiküldési ár az egész fatömegre nézve 93789 korona. Bántépénz a becsárnak 10% a.

A bántépénzzel és bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok szóbeli árverés megkezdéseig elfogadhatók.

Becsáron alól a fa nem adatik el.

Az árverési feltételek és becslési jegyzék a százszebesi járási főzolgabíró és m. kir. járási erdőgondnokság írodájában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Százszebes, 1907 október 23-án.

A h. j. főzolgabíró.

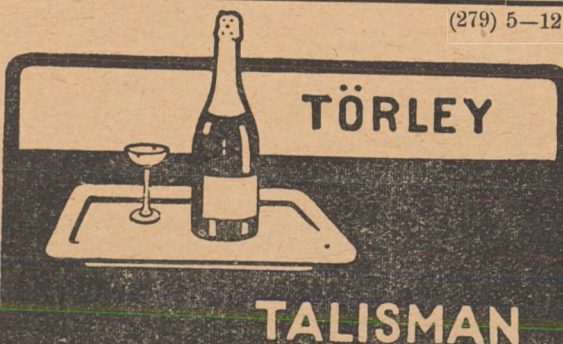
Se caută un tinăr

absolvent al școlai comerciale superioare române. Oferte însoțite de certificat de absolvire și eventuale alte certificate, fotografie, indicarea etății și a chestiunilor militare se vor adresa administrației acestui ziar sub: Absolvent al școlai comerciale. Cei cari cunosc afară de limba maternă și limba germană în scris și puțin ungurește sunt preferiți. [304] 2—3

La LIBRARIA ARHIDIECEZANA din Sibiu
o o o o se află de vânzare următoarele:

Album de brodării și țesături românești cor 16—
Modele de cusături românești Caetul I a cor. —50
„ II „ „ 1—

Edate de d-șoara MINERVA COSMA.

FABRICA DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din BUZIASFÜRDŐ

aranjată modern — furnizează prompt afară de cartel, orice cantitate de

ACID CARBONIC

natural, curat chimic și fluid,
din izvoarele de acid carbonic din Buzias, cari sunt renumite
în toată lumea prin producțiunea de sodă pentru cărcimari
și pentru alte scopuri industriale.

Să nu se confunde
cu acidul carbonic artificial, care e
mult mai puțin veritabil.
Serviciul este de încredere și
foarte conștientios

APA MINERALĂ ȘI VINDECĂTOARE

din BUZIASFÜRDŐ

se capătă în sticle de 1/1 și 1/2 litru.

Succesele la vindecarea durerilor de inimă,
de răunchi și de besică sunt neîntrecute

Apă de masă de prima clasă!

Informațiuni dă cu cea mai mare promptitudine:

Fabrica de acid carbonic și speditorul de

apă minerală a lui Muschong din Buziasfördő.

Adresa pentru telegr. este: Muschong Buziasfördő. — Inter. Telefon 18.

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Kőbánya (Streinbruch)

se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depositul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 37— Sibiu — Nagyszeben.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și înviorazăDeosebită atențiune e a se
aparatură vindecă bole

Nr. 86967.

Nu e mijloc secret!

pe lângă garanție.da împrejurării, că acest
vechi de 20 ani.

Aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fâuturi de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și picioare, reum, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea s'afă atestate încurte din toate părțile lumii cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde orice încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oincios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, opreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 8—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi
de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 6—

folosibil la copii și femei de constituție
foarte slabă. [11] 8

Eспедиție din centru și locu de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V/27, strada Vadász 34 colțul.

AVIZ!

Un băiat se primește ca învă-
țacel la

Stefan Moga

franzelar

[305] 2—6

Str. Trenului 4. Sibiu.

Vița
nobi-
litatăaleasă,
liferează

în cea mai bogată cantitate, firma

Kokeltaler**Erste Rebenveredlungsanlage**recunoscută deja de ani ca cea dintău
și cea mai solidăProprietar: **FR. CASPARI,**

Mediaș, Nr. 59. (Ardeal).

Rog cereți listă pentru prețuri ilustrată!

Lista pentru prețuri conține scrisori de
recunoștință din toate părțile țării Prin
urmare se poate fiecare proprietar de
vie, înainte de a face comanda, încre-
dinta despre promptitudinea firmei și
bunătatea materialului. [307] 4—40

Dela Librăria arhidiecezană, Sibiu
se pot procura următoarele cărți
de curând apărute:

Basarabescu, Vulturii, nuvele, coroane 150.

Boteni, Casa din Muscel, nuvele și schițe, 150.

Brătescu - Voinești, În lumea dreptății, no-

vele, 150.

Caraivan, La șezătoare, schițe și nuvele, 150.

Daute, Divina comedie. Infernul, 350.

Dulfu, Isprăvile lui Păcală, ed. II, 175.

Dunăreanu, Chinuții, nuvele, 150.

Eminescu, Geniu poetic, roman, ed. II, 2—.

— Poezii, ed. X, 150.

Goethe, Faust, trad. de I. Corun, 3—.

Iorga, Prin Bulgaria la Constantinopol, 250.

Lovinescu, Nuvele, 180.

Nădejde, Părinții și copiii, roman, 3—.

— Dușmanii reformei învățământului în țara

pedagogiei moderne, 1—.

Sadoveanu, Mormântul unui copil nuvele, 2—.

— La noi în Viișoara, nuvele, 2—.

Sandu-Aldea, Două neamuri, roman, 150.

Ureche, în Bucegi 150.

Biblioteca pentru toți completă.

Deasemenea și următoarele com-
pozițiuni muzicale, de A. Bena:

Serenadă, cor mixt, —50.

Flori de nufăr, cor bărbătesc, 1—.

Suspinaea, „ „ —50.

La bere, „ „ —60.

La vin, „ „ —60.

Cântec popular (Mori mândro), cor bărbă-

tesc, —50.

Sum vânător, cor bărbătesc, —50.

Era o sară lină, „ „ —50.

Serenadă, „ „ —50.

Românul, „ „ —20.

Eu mă duc codrul rămâne, cor bărbăt. —50.

Toast cor bărbătesc, —50.

Imn religios, —50.

Haideți feciori, solo bas, cor bărbăt., —50.

La fântână, cor bărbătesc, —50.

Pre tine te lăudăm, cor mixt, —80.

La fântână, cor mixt, —80.

Sboar'al nopții negru flutur, romanță pentru

voce și piano, 150.

Tablouri istorice.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu,
(Nagyszeben) se află de vânzare următoarele:

Asaltul redutei Grivița.

Dumbrava roșie.

Moartea lui Stefan cel Mare.

Bombardarea Vidinului.

Stefan cel Mare și aurodul Purice.

Trecerea armatei române peste Dunăre la 20

August 1877.

Principele Carol inspectând reduta Grivița.

Jurământul boierilor înaintea lui Tudor la

Cotroceni.

Prinderea lui Tudor.

Petru și Ioan Asan ridică steagul liberării

Grivița Nr. 1.

Întâlnirea A. S. Domnitorului cu Osman Pașa

după căderea Plevnei.

Prețul fiecărui tablou 3 coroane.

Stefan Vodă cel bun și mare, 1 coroană.

Redactor responsabil Teodor. V. Păcățian.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.